

Præstø Lokalhistoriske Arkiv &
Lokalhistorisk Forening for Præstø

26. årgang . Nr. 1 . Februar 2016

Præstø Lokalhistorie

Indhold:

Pastor TH. Hansen
og Præstø observatoriet

Jens Tybjerg fortæller

Bestyrelser

Indhold

Kai Christiansen:

Pastor TH. Hansen og
Præstø observatoriet

side 4

Jens Tybjerg:

Jens Tybjerg fortæller
Bestyrelser

side 12
side 19

Udgiver:

PRÆSTØ LOKALHISTORISKE ARKIV,
Lindevej 45, 4720 Præstø
Tlf.: 5536 3109

E-mail: lokal@praesto-arkiv.dk

&

PRÆSTØ LOKALHISTORISK FORENING,
Formand Dorte Worsøe,
Faksevej 8, 4720 Præstø
Tlf.: 2623 3724

E-mail: lystskovhuset8@mail.dk

Redaktion:

Hans Chr. Thomsen,
Egestræde 3, Skibinge
Tlf.: 4241 7651

E-mail: hctka@mail.dk

Dorte Worsøe,
Faksevej 8, 4720 Præstø
Tlf. 2623 3724

E-mail: lystskovhuset8@gmail.dk

Forsidefoto:

Observatoriet på Lindevej
Foto: Lokalhistorisk Arkiv.

Bagsidefoto:

"Spillemand" på Jens Tybjergs terrasse".
Foto: Hans Chr. Thomsen

Præstø Lokalhistorie udkommer 4 gange årligt, og dækker Præstø sogn og landsogn, Beldringe, Baarse, Skibinge, Allerslev og Jungshoved
Medlemskab af Lokalhistorisk Forening koster årligt 100 kr. for enlige og 150 for ægtepar.

Indmeldelse kan ske hos Søren Jørgensen.
Lindevej 44¹, 4720. Præstø.

Tlf.: 5599 2080

E-mail: sorenerikjorgensen@gmail.com

Grafisk produktion:

Grafisk Værksted Præstø (4042 2251)

ISSN: 1903-0886

Arkivets åbningstider:

Mandag kl.13-16 og

1. lørdag i måneden kl.10-13 i perioden

1. september-30. april. Juli måned er lukket.

Lindevej 45, 4720 Præstø, Tlf.: 5536 3109,

E-mail: lokal@praesto-arkiv.dk

Lokalarkivets Årsmøde 2016

Præstø Lokalhistoriske Arkiv holder
onsdag d. 9.marts 2016 kl.19.00
sit Årsmøde på Præstø Bibliotek.

Efter at årsberetning og regnskab
er afsluttet vil Flemming Kruse,
nu pensioneret stadsgartner
i Vordingborg kommune
efter pausen, med ord og billeder fortælle
om den tidligere Barokhave
på godset Nysø, der i perioden 1671-1689
blev anlagt og bevaret indtil slutningen af
1940'erne, hvor en forenkling af anlægget
blev igangsat.

En interessant og spændende fortælling
om et haveanlæg, der nu er fortid og
historie.

Vi glæder os til at se dig,

Arrangementer i Lokalhistorisk Forening

Onsdag, d. 16. marts kl. 19,00
i Bernhards baghus

Generalforsamling

Efter generalforsamlingen vil Lone Vagn Hansen og Lena Hoe fortælle om Røde Kors arbejde i almindelighed og i særdeleshed om Røde Kors planer og arbejde i forbindelse med integrationen af de flygtninge, der er kommet og vil komme til Præstø.

Onsdag d. 13. april kl. 19,30
i Bernhards Baghus

Dagligdagen for en plejehjemsbeboer

Plejehjemsleder Helle Hansen fortæller om, hvordan dagligdagen forløber for en plejehjemsbeboer og om tilbud og aktiviteter for beboere og udefrakommende.

Fredag d. 20. maj kl. 14.30

Kalkmalerierne i Skibinge

Efter at Nationalmuseet har undersøgt kalkmalerierne, er der kommet mange nye spændende ting frem. Dem vil Ole Sørensen fortælle om, når han endnu en gang viser os malerierne.

Vi samkører fra biblioteket klokken 14.30.

Husk kaffe til at drikke i Kirkehuset bagefter.

Pastor TH. Hansen og Præstø Observatoriet

Kai Christiansen

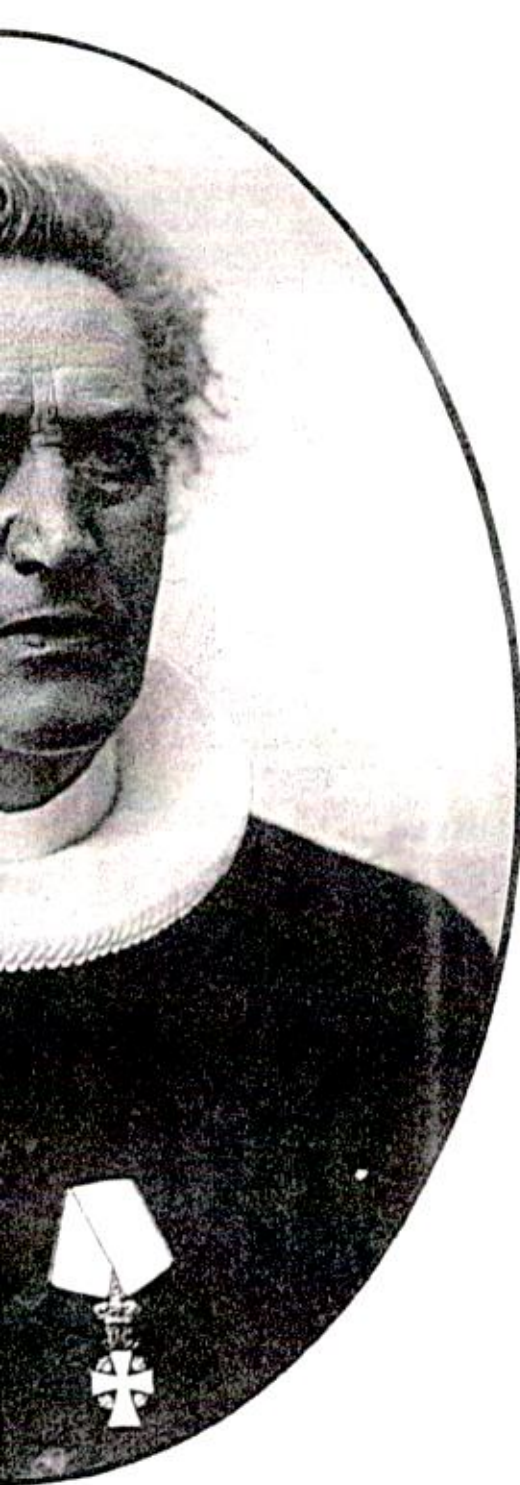
*At tro er at løfte sit blik
til de evige stjerner
og håbe, at skjult i de svimlende dybder
våger der en, som vogter og værner*

Ovenstående linjer af Johannes Jørgensen kunne passende bruges om sognepræst Th. Hansen om hans indsats som præst her i byen 1897 – 1927 og som astronom. Enhver præstøer kender Observatoriet på Lindevej, der står som et minde om dets skaber og ejer. Mindet om ham ses også i gadenavnet Th. Hansensvej.

En kendt og agtet borger

Theodor Hansen var født i Jexen ved Skanderborg i 1858. Hans far var lærer, og Theodor voksede op i et mildt grundtvigsk miljø. Student blev han i 1878 og teologisk kandidat i 1884. Hans første embede var som kapellan i Dannemare på Lolland, hvorfra han flyttede til Ringsted også som kapellan, indtil han i 1897 blev kaldet til sognepræst i Præstø, et embede han beholdt i 30 år til sin pensionering i 1927. Han var en kendt og agtet borger, der beskrives som venlig og munter og med interesse for byen og dens liv. Han var en dygtig fløjtenist og dyrker af kammermusik. Han var også bestyrelsesmedlem i Sparekassen for Præstø og Omegn i en periode folketingskandidat for Højre (fra 1915 Konservativt Folkeparti) i Præstø samt en skattet foredragsholder.

Astronomien

Hans almene interesse for naturen samlede sig i hans ungdom mere og mere om astronomien. Da denne ikke i nogen særlig grad vedrører hans studium, teologien, har det været et betydeligt selvstudium, han har måttet gennemføre.

Da astronomiske observationer kun i mindre grad udføres med det blotte øje, anskaffede han sig en stjerneikkert med et 3 tommers objektiv. Denne var ikke større end, at den kunne opstilles i hans stue på en flyttelig trefod. Dygtig og fingernem som han var, fik han snart indrettet det sådan, at den kunne drejes og følge stjernernes gang. Dermed havde han "et meget fint lille instrument, der skaffede mig megen glæde".

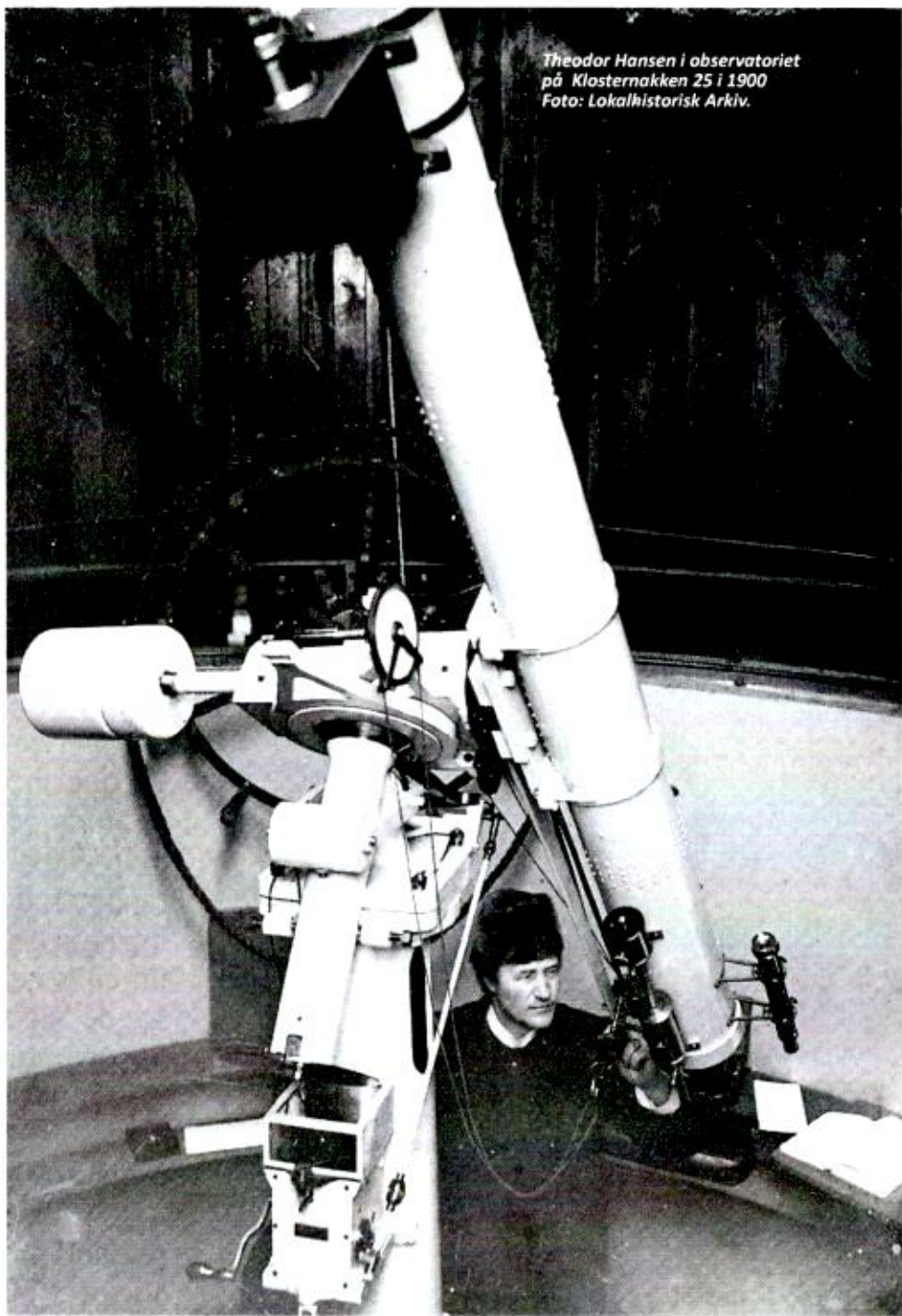
Senere fik han værdifuld hjælp både mht. optikken og med hensyn til indkøb af den kendte amatørastronom Victor Nielsen, der senere opførte Urania Observatoriet på Frederiksberg.

Det var pga. Victor Nielsen, at Th. Hansen fik sin store stjerneikkert. Victor Nielsen skiftede hyppigt instrumenter, og det lykkedes Hansen at købe en fin kikkert, da denne ville anskaffe to fine 162 mm refraktorer (astronomiske linsekikkerter). Han købte imidlertid tre kikkerter, da han fik rabat (køb tre, betal for to), således at både han og Th. Hansen samt distriktslæge Seligmann, Middelfart, fik hver sin fine kikkert. De var fremstillet hos Cooke og Young i York, der bl.a. havde bygget en kikkert til Prince Albert, Dronning Victorias prinsgemal.

Hansens kikkert blev senere forbedret af den berømte urmager og astromekaniker Jens Olsen (ham med verdensuret på Købehavns rådhus), der forsynede kikkerten med en bedre finbevægelse og to nye opsøgningskredse med 30 cm diameter.

Det gode købstilbud kom lidt bag på Hansen, men han kunne ikke modstå fristelsen og købte den. Da han ikke havde et særligt rum til den, anbragte han den i sit soveværelse med

Theodor Hansen i observatoriet
på Klosterbakken 25 i 1900
Foto: Lokalhistorisk Arkiv.

foden på en øltønde. Men det var nær endt med en forskrækkelse. En morgen, da han vågnede, så han, at kikkerten næsten havde klemt bunden ud på tøndens og var ved at vælte. Hurtigt kom han på benene og fik den stivet af.

Observatoriet på Klosterbakken

Derefter fik han bygget sit observatorium ved siden af præstegården på Klosterbakken. Det var et stort fremskridt, for nu kunne der arbejdes i mange timer. Ikke mindst i de kolde vinteraftner har han brugt meget tid.

Og det har været en kold tjans, idet han ikke kunne have varme, da det vilde skabe tåge for kikkerten. Det var både disse natlige observationer og hans solpletobservationer, der gav ham et navn blandt kendte astronomer.

En af hans bedrifter var, at han før nogen fandt Halley's komet, fotograferede den og sendte billedet til observatoriet i København, hvor man ikke havde kunnet finde den. Desuden vidste han, at Halley's beregninger ikke var helt rigtige.

Men Pastor Hansen havde ikke fået bygget sit tårn højt nok, træerne voksede både Hansen og observatoriet over hovedet.

Efter mange overvejelser satte han sig i 1913 for at få tårnet forhøjet, så det kom til at rage højt op over træerne og gav ham muligheder for at kigge stjerner i de klare nætter.

Det siger sig selv, at denne udvidelse ud over at bringe selve udkigstårnet højere til vejrs også betød bedre plads til arbejdet.

Foruden selve observationerne var der meget at gøre med fotografering, fremkaldelse, beregninger m.m.

Nu kunne han udføre sine observationer under gunstige vilkår, og det blev gjort regelmæssigt.

Om formiddagen hvor luftforholdene var gode, gik han op i tårnet og lod kikkerten projicere et 20 cm stort solbillede på et stykke

*Observatoriet på Klosterbakken
forhøjet med 4-5 meter og med drejelig kuppel
Foto 1913. Lolkalhistorisk Arkiv*

papir. Her tegnede han så solpletterne, idet han forinden havde markeret himlens daglige bevægelser på tegningen. Var der pletter til stede på solranden, kunne han prøve at finde protuberansen (flammer af brændende luftarter, der udslynges fra solatmosfæren) med sit fine spektroskop.

De originale observationer blev kopieret og en gang om måneden sendt til Schweiz til Den Internationale Solovervågning.

De mange originaler overgik senere til Universitetsbiblioteket.

For sin forskning i solpletter modtog Th. Hansen et smukt diplom fra det franske Videnskaberne Selskab. Det prydede skoleinspektør Hans Olsens kontor på Abildhøjskolen, men en senere skoleleder nedtog det, og nu befinder det sig på Lokalhistorisk Arkiv

Gæstfri

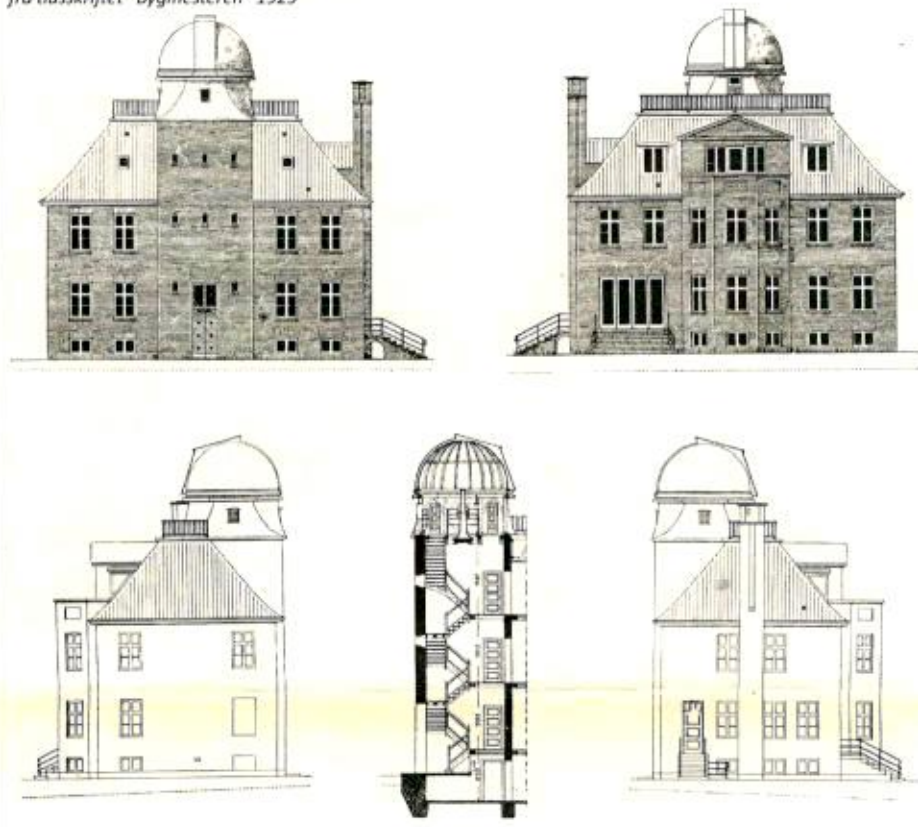
Det var ikke blot videnskabsmænd, der havde glæde af hans arbejde. Meget gæstfrit modtog han gæster, både sognebørn og fjernere boende astronomiinteresserede. Således var også pressen inviteret i anledning af tårnets færdiggørelse.

Desværre var det gråvej under besøget, så selv om himlen altid er blå oven over skyerne, så formåede Pastor Hansens kikkert, hvor god den end var, ikke at række længere end til Skibinge kirke.

Imidlertid var Hansen jo amatør, og hans stilling var sognepræst. Foruden at være en afholdt prædikant var han en drivende kraft i restaurering af Præstø Kirke 1904 - 06, som han forestod sammen med professor Storch. Restaureringen var omfattende og grundig, og

Der musiceres i præsteboligen Klosterbakken 25. Fra venstre Theodor Hansen, fru Misse Bang, provisor Jansen, lærer Rørbæk og lærer Clausen. Foto ca. 1905, Præstø Lokalhistoriske Arkiv

den holdt de mange år til den nye restaurering, der lukkede kirken det meste af 2013. Midt i sin travle tilværelse blev Th. Hansen i 1898 ramt af en stor sorg, idet hans kone, Meta Fischer, som han giftede sig med i 1885, døde i af tuberkulose, datidens frygtede sygdom. Hun efterlod ham en mindre formue, der satte ham i stand til at udøve sin interesse for astronomi, som er en dyr hobby.

Observatoriet på Lindevej

Da han i 1927 blev pensioneret, havde han allerede fået opført sit private observatorium på Lindevej, som i disse år efter indlemmelsen

af Skibinge præstegårdsjord var ved at blive bebygget. Det gamle observatorium ved siden af præstegården blev revet ned. Observatoriet, der udover tårnet rummer fire lejligheder, blev en af Præstøes seværdigheder - smuk og usædvanlig i sin stramme arkitektoniske udformning. Desuden må det nævnes, at byggeriet blev til i et smukt samarbejde mellem arkitekten, J. Hallelov, og Th. Hansen.

Tårnet er opført med en massiv mur helt fra fundamenterne.

Kikkerten stod på jerndragere og uden forbindelse med det øverste bjælkelag, for at der ikke skulle overføres rystelser til kikkerten, når nogen gik på gulvet.

For ikke at svække murmasserne i tårnet for meget, er vinduerne gjort så små som muligt, og hensigten med at få tårnet så stift som muligt, så rystelser undgås, er også nået. Kuplen gik på kuglelejer og så let, at man kunne skyde den med en hånd.

Tårnet er der gjort meget ud af. Den indvendige mur er af lysflammede sten, og udvendigt er muren, både tårnets og husets, af røde, håndstrøgne sten.

Indgangsdøren er noget for sig og passende for Th. Hansen. Den er af fyrretræ, bejdsset og lakeret, og over den er der meget symbolsk en træskæring af den opgående sol.

Det er betegnende for datidens byggeri, at bortset fra en enkelt entreprise er alt håndværksmæssigt arbejde udført af lokale firmaer og alt til arkitektens ros.

Den samlede byggesum androg 55.000 kr.

34 år senere købte jeg et nybygget 98 m² typehus tegnet af en anden arkitekt Halleløv; det kostede 58.000 kr.

Vagn Bro og politik m.m.

Blandt Pastor Hansens mange venner var politimester Vagn Bro, senere kendt som "sheriffen fra Køge".

Han var MF for Venstre, og når han kom sent hjem fra hovedstaden om fredagen, kunne han hen over byens tage se, om der var lys i kuplen. Det var nemlig signal til, at præsten gerne modtog besøg. Han var selv politisk engageret, og så kunne de to herrer samt Hansens broder sidde oppe til 3 - 4 om morgenen og diskutere verdenssituationen - natteravne var de alle tre.

Th. Hansens politiske ambitioner standsede ved folketingskandidaturet for Præstø's Højre. Det at være kandidat var noget i sig selv, og en del højrevælgere sloges om posten.

Det fortælles, at til et opstillingsmøde havde Hansen indkøbt 2 kasser øl af dem med 50 øl i hver for at forbedre sine chancer .

Politimester Vagn Bro i godt selskab

Alligevel lykkedes det ikke at blive valgt; det viste sig, at der var drukket 85 af præstens bajere men kun afgivet 17 stemmer på ham. Måske har hans partifæller ment, at han var bedst til at prædike og kigge stjerner.

Usædvanlig klapjagt

En anden munter historie handler om en af hans andre interesser, jagt. Engang i 20'erne, fortælles det, var han deltager i en klapjagt, hvorunder han kom til at ramme to klappere, en far og hans søn. Ikke alvorligt, men nok ubehageligt. Da en københavns avis, måske Ekstrabladet, fattede interesse for sagen og begyndte at skrive om den, tog Hansen ud til klapperen for at beklage uheldet. For at lukke sagen gav han nu klapperen 100 kr. og 50 kr. til sønnen - mange penge dengang - og spurgte, om de nu var enige om, at sagen var slut, hvortil klapperen skulle have sagt: "Jo, hr. Pastor, skulle det være en anden gang!" De to anekdoter kan læses i Vagn Bros erindringer, men for deres ægthed tør jeg ikke garantere.

Tyskerne og observatoriet

Th. Hansen døde 12/11 1933 og det store hus var vanskeligt at sælge.

Det endte med, at advokat Knudsen overtog både hus og observatorium.

Under krigen ville tyskerne have tårnet til observationspost, og den daværende skoleinspektør frelst kikkerten. Han skilte det tunge apparat ad og skjulte det bag brændslet i kælderen.

Da advokaten døde, solgte hans enke kikkerten til Gladsaxe Skole i begyndelsen af 1960'erne.

Her har den fået en smuk, moderne kuppel. De to andre kikkerters er også blevet flyttet, distriktslæge Seligmans er givet til Munkbjerg, Præstø, Torben Højholts til skolen i Odense, og Urania kikkerten er blevet opstillet i et kommunalt observatorium i Aalborg.

Fremtiden

Er der stadig interesse for astronomi i Præstø? Rumforskning, stjernekrigsfilm og dansk deltagelse i Astronautrejser burde pege i den retning.

Det er der, fortæller formanden for Astronomisk Selskab Præstø Torben Højholt. Han tilføjer, at det drejer sig om ca. 50 interesserede. Men de samles dog ikke i observatoriet for at observere. Det lader sig desværre ikke gøre, da tårnet er i en dårlig tilstand, hvilket betyder, at det er farligt at færdes der.

I stedet drager man til steder, der ikke er alt for lysforurenede fx til Roneklint, Bøget og Høje Møn. Desværre har vejrforholdene de senere år været dårlige, sidste gode år var 2010.

Man kunne ønske, at en venlig – og velbeslået sponsor ville træde til og muliggøre en renovering, der kunne betyde en genoptagelse af Th. Hansens arbejde.

Th. Hansens gravmæle på Præstø kirkegård.

Jens Tybjerg fortæller

Jeg er blevet bedt om at fortælle om min ankomst til Præstø. Jeg kom jo som jøde fra Skive og kendte intet til Præstø. Jeg havde været der en gang tidligere, vel omkring 1967, da jeg skulle på et kursus om maskinskrivning.

Det foregik på Abildhøjskolen og varede nogle få timer, og det lærer man jo ikke meget om Præstø ved. Dengang var jeg lærer og underviste på Boestofteskolen på Stevn.

I 1983 blev jeg ansat som lokalredaktør på Præstø Avis. Jeg var begyndt som journalist-lev på Vejle Amts Folkeblad i 1970 og fik en meget grundig uddannelse, så i 1975 vovede jeg, at søge stillingen som chefredaktør på Morsø Folkeblad, men den stilling måtte jeg forlade i 1983, da jeg fastholdt, at jeg var an-

sat som ansvarshavende. Min bestyrelse var ikke enig med mig, og det blev mig som trak det korteste strå.

Lokalredaktør på Præstø Avis

Jeg fik som en af de første opgaver i Præstø at referere byrådsmødet den første tirsdag i oktober med borgmester Poul Borén (1982-86) for bordenden. Jeg havde min plads ved referentbordet til højre for byrådsbordet. Pladsen måtte jeg dele med fru Karen Mogensen, lokalformand for de konservative. Det gik meget godt.

Et par dage efter mit første byrådsmøde, kom borgmesteren ind på mit kontor og klagede over, at han ikke var citeret i en bestemt sag. Jeg forklarede ham, at partiets holdning var citeret i det hans partifælle Birthe Grønholm havde sagt om sagen. Det accepterede han, og det blev indledningen på vort samarbejde. Så skulle der være borgmestervalg i 1987. Poul Borén genopstillede for Venstre, men da stemmerne var talt op, mistede Borén sin stilling. Jeg anede et drama, og ville kende stemmetallene. Dem ville kæmner Dunker-Olesen ikke give mig, men så spurgte jeg byrådsmedlemmerne, og de svarede beredvilligt. Det viste sig, at Ole Olsen og fru Else Karlshøj, begge fra Venstre, havde stemt på Ringius. De blev begge ekskluderet af Venstre. Ole Olsen sagde senere, at de havde dummet sig. De kunne blot have stemt blankt.

Spillemand på terrassen af kunstneren Thomas G. Andersson

Borgmestre

Vagn Rigius (S)	1970 - 1982
Poul Borén (V)	1982 - 1986
Vagn Ringius (S)	1986 - 1990
Peter Madsen (S)	1990 - 2002

Socialdemokrater m.fl.

Jeg var ikke en udpræget socialdemokrat, tværtimod. Jeg var på det tidspunkt medlem af Venstre, men jeg fik et meget fint samarbejde med Vagn Ringius (S), og naturligvis troppede jeg op, da Socialdemokratiet havde generalforsamling. Det var lidt spændende, for der skulle vælges ny formand – og dermed borgmesterkandidat. Inden dette valg bad Ringius journalisten om at forlade lokalet. Derfor ville jeg gerne vide, hvem der næste morgen ville fortælle mig resultatet.

Peter Madsen fik opgaven. Den følgende morgen ringede han og fortalte, at han var udpeget som Ringius' arvtager.

Jeg ville gerne vide, hvem der havde været hans modkandidat. Han svarede, at der ikke havde været nogen. Jeg måtte derfor sige til ham, at han ikke måtte lyve for mig. Jeg vidste der havde været flere modkandidater. Et par år senere søgte han at stikke mig en ny løgn, hvorfor jeg afbrød samarbejdet med ham.

Der hører en forhistorie til.

Jeg blev bedt om på TV 2 Øst at være med i en diskussion om vindmøller. Jeg var på det tidspunkt formand for Præstø Vindmøllelaug. Jeg skulle debattere med Poul Nødgaard, medlem af Fremskridtspartiet.

Han blev så spurgt af ordstyreren, hvor mange vindmøller der stod i Danmark. Han svarede, at der stod op mod 4000. Jeg afbrød ham og sagde: "Du er politiker, du må godt lyve. Jeg er journalist, og jeg må ikke lyve. Der står 482 møller i dag".

Jeg havde samme dag indhentet det aktuelle tal hos Dansk Vindmølleforening.

Vin

Jeg havde gode arbejdsår i Præstø med mange udfordringer, men da jeg følte, jeg var kommet for tæt på magthaverne, søgte jeg om at blive navne og kulturredaktør på Næstved Tidende (Nu Sjællandske). Det gik fint, til min daværende chef ville af med mig, og han forlangte, at jeg gik på pension. Det kunne han gøre, fordi jeg havde underskrevet en erklæring om, at jeg ville gå på pension som 67-årig. Det kunne jeg ikke løbe fra.

Er der noget jeg kan hjælpe med?

Er der noget jeg kan hjælpe med? Det er et spørgsmål, som jeg ofte bliver stillet på. Men det er faktisk et spørgsmål, som jeg selv stiller mig selv. For jeg er en person, der altid har været villig til at hjælpe andre. Det er en af de ting, som jeg synes er vigtigt i livet. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i arbejdet. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe andre med at nå deres mål. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i familien. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i samfundet. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i verden. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i livet. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe andre. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i arbejdet. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe andre med at nå deres mål. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i familien. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i samfundet. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i verden. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden.

Er der noget jeg kan hjælpe med? Det er et spørgsmål, som jeg ofte bliver stillet på. Men det er faktisk et spørgsmål, som jeg selv stiller mig selv. For jeg er en person, der altid har været villig til at hjælpe andre. Det er en af de ting, som jeg synes er vigtigt i livet. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i arbejdet. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe andre med at nå deres mål. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i familien. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i samfundet. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden. Og det er også en af de ting, som jeg synes er vigtigt i verden. For jeg synes, det er vigtigt at hjælpe hinanden.

Tybbergs klumme i Sjællandske om vin m.m., der kommer hver 14. dag.

Men kort tid efter blev jeg bedt at lave artikler til Ugebladet. Jeg skulle især tage mig af Præstø's forretninger (det er det, vi kalder luderjournalistik), men det gav mig mange gode oplevelser, og jeg mødte mange dejlige mennesker. Jeg skriver stadig. Jeg har hver anden uge en klumme i de fire aviser: Sjællandske, Dagbladet, Nordvestnyt og Frederiksborg Amts Avis. Det handler bl.a. om vin, og så en positiv historie fra min egen dagligdag. Forleden fik jeg en hilsen fra min studenterkammerat og navnebror, som havde læst min seneste klumme og kunne kende hele historien fra vores unge dage.

Optakt til Oscar: Kan Tobias Lindholm fra Næstved vinde? WEEKEND 1. SIDE 2-3

Vidner til knivroveri i Næstved efterlyses NÆSTVED SIDE 10

Islamskritiker Lars Hedegaard kan blive straffet SEKTION 2 SIDER

NÅR DER SKER NOGET

Sjællandske

Redaktør for Historisk Samfund

I 2006 fik jeg en opfordring fra Historisk Samfund for Præstø Amt til at overtage jobbet som redaktør af Samfundets årsskrift.

Det var den daværende formand Alice Bro, som havde fået mig anbefalet af litteraturanmelder Carsten Koch, og da jeg altid har interesseret mig for historie, var det ikke svært for mig at sige ja tak.

Det blev til otte årgange af årsskriftet.

De første år arbejdede jeg ulønnet, men de seneste år fik jeg en

Den første betingelse var, at materialet fortalte om en begivenhed, der udspandt sig i det gamle Præstø Amt.

Gennem læsning af aviser fandt jeg også emner, der kunne være interessante at få med.

Så skulle jeg blot finde en forfatter.

Og i mange tilfælde kørte jeg selv ud og tog billeder, der kunne illustrere artiklen.

Et år måtte jeg have hjælp til fotograferingen. Jeg havde slået min højre arm ret alvorligt, men så trådte min ven Eli Frandsen til og førte kameraet. Det er i nødens stund, man skal kende sine venner.

Gennem de otte årsskrifter lærte jeg meget om det gamle Præstø Amt, og det har været mig til stor nytte, når vi har været på udflugt med venner.

Et år var jeg rejseleder på den årlige udflugt, hvilket var meget spændende.

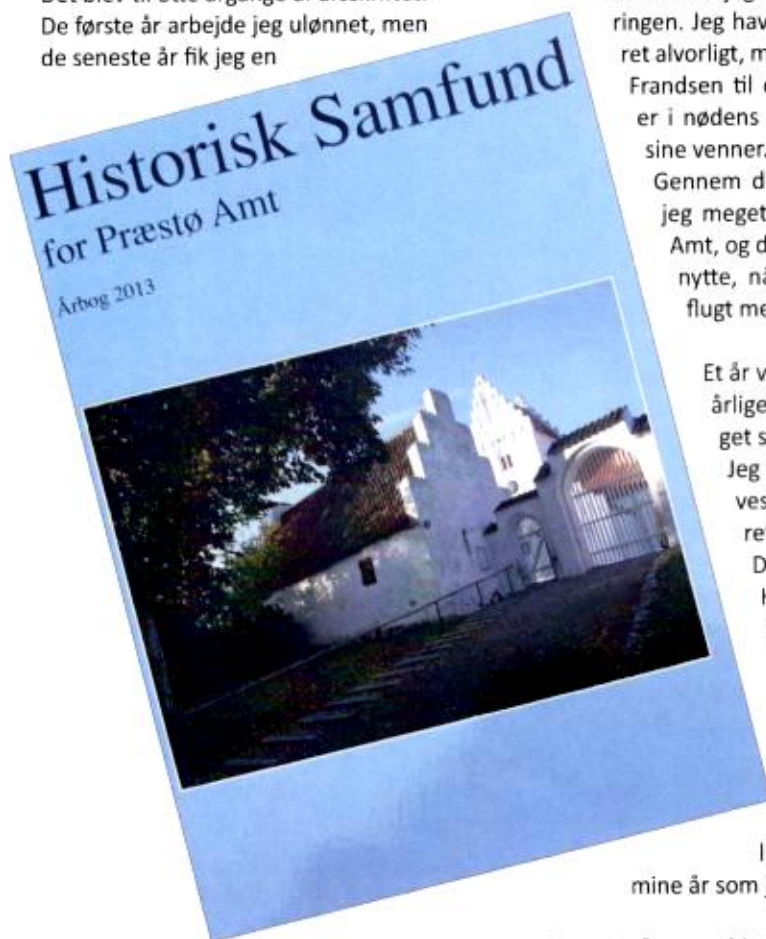
Jeg havde planlagt en tur til vestlige Jylland, hvor jeg er ret godt kendt.

Det blev til besøg på Hanstholm, hvor vi så det tyske fæstningsanlæg, og da vi kørte over Mors, fik jeg hjælp af kassererens kone, fru Gudrun, som er morsingbo.

Vi besøgte også Jelling, som jeg kendte fra mine år som journalist i Vejle.

De otte år som historisk redaktør gav mig mange gode oplevelser, og jeg fik et nært samarbejde med bogtrykker Poul Christiansen og typograf Mogens. Jeg har aldrig fået lov at kede mig.

pæn løn og fik dækket kørselsudgifter. Mange sendte manuskripter ind til bestyrelsen eller direkte til mig, og så foretog jeg den litterære og historiske vurdering af materialet.

Vindmøllerne

I 1987 tog Svend Aage Hermansen initiativ til Præstø Vindmøllelaug. Det skete på et møde på Kirsebærkroen, og det blev en sådan succes, at alle anparter blev udsolgt på det stiftende møde. Det var møllen i Lundegård, der blev den første. Siden kom møllerne i Tjørnehoved og Bønsvig til.

I 1990 blev Hermansen afløst på formandsposten af Henning Clausen. Han foreslog året efter, at jeg blev formand.

I 1997 foreslog jeg på generalforsamlingen, at Flemming Bo Albeck afløste mig.

Men fem år senere vendte jeg tilbage til formandsposten, fordi Flemming Bo gerne ville tilbage til kassererposten. På det tidspunkt var der interesse for at købe vindmøller i funktion, og Torben Brandholm, Horsens, købte møllerne i Lundegård og Tjørnehoved. Han ejede 150 kw. Bonus-møller flere andre steder i landet. I 2011, blev jeg afløst som formand af Søren Conradsen.

Præstø Vindmøllelaug

Svend Aage Hermansen	1987 - 1990
Henning Clausen	1990 - 1991
Jens B. Tybjerg	1991 - 1997
Flemming B. Albeck	1997 - 2001
Jens B. Tybjerg	2001 - 2011
Søren Conradsen	2011 - 2013

I 2013 klagede naboerne til Bønsvig-møllen over støj, og en lydprøve viste, at støjgrænsen blev overskredet.

Efter en grundig undersøgelse, der viste at gearkassen var så slidt, at det ikke kunne betale sig at sætte en ny i, og på en ekstraordinær generalforsamling blev det besluttet at skrotte møllen.

En energipolitisk æra i Præstø sluttede.

*Vindmøllen i Bønsvig demonteres 2014.
Dermed var en epoke forbi*

Familien samlet til Tybjergs 80 års dag

Cirkus og mig

Som ung journalist i Vejle fik jeg mulighed for at atmelde forestillinger i cirkus Benneweis. Ingen af mine kolleger ville ind og opleve atmosfæren omkring manegen.

Jeg har altid været glad for at gå i Cirkus, og jeg erindrere, at jeg som 9-årig så en forestilling i Cirkus Miehe. Det var den 4. maj 1945, befrielsesaftenen. Min mor sagde, at cirkus var den eneste kunst man kunne forstå uden forudsætninger.

Efter min første anmeldelse opstod der et godt bekendtskab med Eli Benneweis og ikke mindst med sprechstallmeister Nelly Jane Benneweis, som blev gift med elefantdomptøren Sonny Benneweis.

BEN NEWENS

CIRKUS
FOR
MILLIONER
1971

Jeg fik en så nær kontakt med Benneweis-familien, at jeg fik et interview med tyskfødte fru Eva Benneweis. Det kunne de ikke forstå på Frederiksborg Amts Avis, for Benneweis havde jo hjemme oppe på den egn. Jeg måtte svare dem, at de jo kunne købe mit interview. Det gjorde de.

Jeg har siden fået en tæt kontakt til Cirkus Arena og Cirkus Dannebrog. Men nu er jeg holdt op med at anmelde. Det gælder også revyer og teater.

Min alder siger mig at det er slut.

Det har noget at gøre med koncentrationen.

Den arkitekttegnede villa på Juulsvej, der blev færdigbygget i 1985

Præstø Lokalhistorisk Arkiv

Lokalhistorisk Forening for Præstø

Formand:

Arkivleder Ove Rye Jørgensen
Ugledigevej 19, 4720 Præstø
Mobil: 4142 6016, E-mail: overye@gmail.com

Næstformand:

H. C. Hemmingsen
Fasanvej 6, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 2416
E-mail hcnaebbet@hotmail.com

Kasserer:

Ole Sørensen
Ronesbanke 12 a, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1173, E-mail cokse@adr.dk

Styrelsesmedlemmer:

Bent U. Mortensen
Spurvevej 9, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1755, E-mail: beum@dbmail.dk

Hans Chr. Thomsen
Egestræde 3, Skibinge, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1494, Mobil: 4241 7651
E-mail: hctka@mail.com

Ole E. Hansen *(for Lokalhistorisk Forening)*
Ved Gadekæret 2, Skibinge, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1464, E-mail: ole_e_hansen@live.dk

Bente Clemmensen
Adelgade 73f, 4720 Præstø
Tlf.: 2445 9697
E-mail: Clemmnesen@ny-post.dk

Birgit Olsen
Næbvej 20, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1904, E-mail: bo-co@dbmail.dk

Formand:

Dorte Worsøe
Faksevej 8, 4720 Præstø
Tlf.: 2623 3724
E-mail: lystskovhuset8@gmail.com

Næstformand:

Ole E. Hansen
Ved Gadekæret 2, Skibinge, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1464
E-mail: ole_e_hansen@live.dk

Bestyrelsesmedlemmer:

Bendt Nielsen
Lundegårdsvej 23A, 4720 Præstø
Mobil: 2238 1961.
E-mail: nielsenbendt@gmail.com

Birthe Taanning Nystrøm
Klosternakken 23, 4720 Præstø
Tlf.: 3834 5832, E-mail: bitanyd@g.mail.com

Redaktør af "Præstø Lokalhistorie":

Hans Chr. Thomsen
Egestræde 3, Skibinge, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 1494, Mobil: 4241 7651.
E-mail: hctka@mail.dk

Suppleant & Kasserer:

Søren Jørgensen
Lindevej 44¹, 4720 Præstø
Tlf.: 5599 2080
E-mail.: sorenerikjorgensen@gmail.com

Suppleant:

Inge Knudsen
Jernbanevej 14¹, 4720 Præstø
Tlf.: 5672 5161, E-mail: wesse@lic-mail.dk

